

Seat No. : _____

JB-128

January-2021

B.Ed., Sem.-III

B-112 : Psychology

(Pedagogy of school)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. મનોવિજ્ઞાન માનવીના વર્તનનો અભ્યાસ શેના સંદર્ભમાં કરે છે ?

(a) રસ	(b) રૂચી
(c) મનોવલણો	(d) વાતાવરણ

2. મનોવિજ્ઞાનનું વિષયવસ્તુ શું છે ?

(a) માનવી	(b) પ્રાણી
(c) વાતાવરણ	(d) વર્તન

3. વર્તનવાદના પ્રણેતા કોણ હતા ?

(a) વુન્ટ	(b) જેમ્સ
(c) વોટસન	(d) વર્ધીમર

4. રૂબરૂ મુલાકાત કઈ અભ્યાસ પદ્ધતિમાં લેવામાં આવે છે ?

(a) નિરીક્ષણ	(b) સહભાગી
(c) પ્રશ્નાવલી	(d) મુલાકાત

5. કસોટી સંચાલનની એકવિધતા શું કહેવાય ?

(a) માનાંકો	(b) વિશ્વસનીયતા
(c) વસ્તુલક્ષીતા	(d) પ્રમાણિતાતા

6. મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીના પરિણામોની સાતત્યતા એટલે શું ?
- (a) યથાર્થતા (b) વિશ્વસનીયતા
(c) માનાંકો (d) વસ્તુલક્ષીતા
7. વૃદ્ધિ એટલે કોષીય ગુણાકાર આવું કોણે કહેલું ?
- (a) કો અને કો (b) ફોઈડ
(c) ઓલપોઈ (d) વોટ્સન
8. મનોજાતિય વિકાસનો સિદ્ધાંત કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે આપ્યો હતો ?
- (a) જાંપિયાજે (b) ફોઈડ
(c) એરિક્સન (d) કોહલબર્ગે
9. માનવીના જનીનતત્વોના સમૂહને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
- (a) જીનોટાઇપ (b) રંગસૂત્રો
(c) શુક્રકોષ (d) ફીનોટાઇપ
10. શરીરની દરેક પ્રક્રિયાનું નિયંત્રણ કોણ કરે છે ?
- (a) અનિવર્તી (b) નાનું મગજ
(c) મગજ સ્કંધ (d) ચેતાતંત્ર
11. માનવશરીરના પ્રજનન કોષમાં કેટલા રંગસૂત્રો હોય છે ?
- (a) 22 (b) 23
(c) 46 (d) 47
12. પુખ્તવયની વ્યક્તિના મગજનું વજન કેટલું હોય છે ?
- (a) 3.61 કિ. ગ્રામ (b) 1.36 કિ. ગ્રામ
(c) 2.63 કિ. ગ્રામ (d) 2.00 કિ. ગ્રામ

13. સર્જનાત્મકતા સંશોધનના અગ્રણી કોને ગણવામાં આવે છે ?

- (a) ઓસબોર્ન (b) ગિલ્ફર્ડ
(c) સેન્ડ્રોક (d) બેરોન

14. બોધનમાં નીચેમાંથી કઈ બાબતો જોવા મળે છે ?

- (a) જાણકારીનું અર્થઘટન (b) જાણકારીનું વિશ્લેષણ
(c) જાણકારીનો ઉપયોગ (d) (a), (b), અને (c) ત્રણેય

15. PQRST પદ્ધતિ કોણે વિકસાવી હતી ?

- (a) વુડવર્થ (b) બર્નહાર્ટ
(c) વિલિયમ જેમ્સ (d) થોમસ

16. સ્મૃતિ એટલે શિખેલી બાબતોનો સીધો ઉપયોગ એમ કોણે કહ્યું?

- (a) વુડવર્થ (b) બર્નહાર્ટ
(c) વિલિયમ જેમ્સ (d) થોમસ

17. સ્મૃતિનો પ્રથમ તબક્કો કયો છે?

- (a) સંકેતાકન (b) પુનઃપ્રાપ્તિ
(c) સંગ્રહ (d) સ્મૃતિ અવરોધ

18. આપણે ભાષાની અભિવ્યક્તિ કઈ રીતે કરીએ છીએ ?

- (a) બોલીને (b) લખીને
(c) સંકેતો દ્વારા (d) (a), (b), અને (c) ત્રણેય

19. વ્યક્તિત્વ પ્રશ્નનાવલીની રચના કોણે કરી છે?
- (a) આઈઝેન્ક (b) રોજર્સ
(c) ફ્રિડલેન્ડ (d) ફ્રોઈડ
20. 16 વ્યક્તિત્વ ઘટકોની સંશોધનિકાની રચના કોણે કરી છે ?
- (a) આઈઝેન્ક (b) બી. ક્રુપ્પસ્વામી
(c) રોઝનવિગ (d) કેટલ
21. આજના સમયમાં ફેસબુક, ટ્વિટર, વોટસએપ વગેરે કઈ મનોસામાજિક પ્રેરણાનું સૂચન કરે છે ?
- (a) સિદ્ધિ (b) સ્નેહ અને સંપર્ક
(c) સંલગ્નતા (d) સત્તા
22. આવેગોના દસ પ્રકારો કયાં મનોવેજ્ઞાનિકે દર્શાવ્યા છે ?
- (a) લેઝારસ (b) ડેનિયલ ગોલમેન
(c) ઇઝાર્ડ (d) પ્લુચિક
23. પ્લુચિકના મતે મૂળભૂત આવેગો કેટલા છે ?
- (a) આઠ (b) દસ
(c) છ (d) ત્રણ
24. ધ્યાનની સર્વોચ્ચ અવસ્થા કઈ છે ?
- (a) સમાધિ (b) પ્રાણાયામ
(c) ધરણા (d) પ્રત્યાહાર

25. હિન્દુ ધર્મ અનુસાર માનવ વ્યક્તિત્વના મુખ્ય કેટલા તત્વોનું બનેલું છે ?

- (a) ત્રણ (b) બે
(c) ચાર (d) ઓગણીસ

26. સંવેદન એટલે ?

- (a) શિક્ષણ (b) ચેતનાત્મક અનુભવ
(c) જ્ઞાનાત્મક અનુભવ (d) પ્રત્યક્ષીકરણ

27. ત્વચા દ્વારા કેટલા પ્રકારના સંવેદનોનો અનુભવ થાય છે ?

- (a) ત્રણ (b) નવ
(c) બે (d) ચાર

28. શીખેલી પ્રતિક્રિયાની લુપ્તતાને શું કહે છે ?

- (a) પ્રબલન (b) વિલોપન
(c) ભેદબોધન (d) સામાન્યીકરણ

29. કોહલરે કયા પ્રાણી પર પ્રયોગો કર્યો હતા ?

- (a) ઉંદર (b) બિલાડી
(c) કુતરો (d) ચિમ્પાન્ઝી

30. પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા શિક્ષણના પ્રયોગો કોને કરેલા?

- (a) પાવલોવ (b) સ્કિનર
(c) થોર્નડાઈક (d) વોટસન

31. બુદ્ધિ માપન કરવાનું સૂત્ર કોણે દર્શાવ્યું હતું ?

- (a) બિને (b) વેક્સલર
(c) સ્ટર્ન (d) રેવન

32. મનોદુર્બળતા ધરાવતી વ્યક્તિનો બુદ્ધિઆંક કેટલો હોય છે ?
- (a) ૧૩૦ થી વધુ (b) ૭૦ થી નીચે
(c) ૮૦ થી ૮૯ (d) ૧૧૦ થી ૧૧૯
33. પ્રતિભા સમ્પન્ન વ્યક્તિઓનો અભ્યાસ ઈ.સ ૧૯૨૫માં કોણે શરૂ કર્યો હતો ?
- (a) સાયમન (b) રેન્ઝુલ
(c) ટર્મન (d) રેવન
34. નીચેનામાંથી કયો અનુભવ વિધાયક વ્યક્તિલક્ષી અનુભવ નથી ?
- (a) આનંદ (b) સંતોષ
(c) હતાશા (d) આશા અને આશાવાદ
35. માનવીના મનમાં રૂઢ થયેલા ખોટા ખ્યાલોને શું કહે છે ?
- (a) મનોવલણ (b) પૂર્વગ્રહ
(c) અભિસંધાન (d) સમાજકરણ
36. મનોવલણ જન્મજાત નહીં પરંતુ કેવા હોય છે ?
- (a) અપેક્ષિત (b) અનિવાર્ય
(c) સંપાદિત (d) કાયમી
37. માનવજાતને ભારતની અપ્રતિમ ભેટ કઈ છે ?
- (a) ધ્યાન અને યોગ (b) સંગીત અને નૃત્ય
(c) અભિનય (d) વ્યાયામ
38. કયા મનોવિજ્ઞાનિકે ભારતની પ્રતિક્રિયાને 'લડો અથવા ભાગી છૂટો' પ્રતિક્રિયા તરીકે ઓળખાવી છે ?
- (a) હાન્સ સેલી (b) વોલ્ટર
(c) જી. સી. કોલચેન (d) સારસન

39. નિમ્ન આર્થિક સ્તરની વ્યક્તિમાં કઈ માનસિક વિકૃતિનું પ્રમાણ વધુ જોવા મળે છે?
- (a) હિસ્ટેરિયા (b) મનોદૈહિક વિકૃતિ
(c) હતાશા (d) અનિવાર્ય ક્રિયા – મનોદબાણ
40. અજ્ઞાત કે અભાનપણે અહમને ટકાવી રાખવાની પ્રયુક્તિને શું કહે છે ?
- (a) દમન (b) બચાવપ્રયુક્તિ
(c) વ્યક્તિત્વ (d) સ્વપ્નાવસ્થા
41. DSM-V નું વર્ગીકરણ કયા વર્ષે પ્રકાશિત થયું હતું ?
- (a) ઈ.સ. 2000 (b) ઈ.સ. 1980
(c) ઈ.સ. 2013 (d) ઈ.સ. 1952
42. અંગ્રેજી ભાષાનો કયો શબ્દ સલાહના અર્થમાં વપરાય છે ?
- (a) Guidance (b) Counselling
(c) Help (d) Interview
43. મુક્ત સાહચર્ય પદ્ધતિ કોણે આપી છે ?
- (a) કાર્લ રોજર્સ (b) ફ્રોઈડ
(c) બ્લોચર (d) એલિસ
44. ઈ.સ. 1950માં વાર્તાનીક અભિગમને વર્તન ઉપચાર નામ કોણે આપ્યું ?
- (a) મોનીઝ (b) વોલ્પે
(c) સ્ટ્રેનજ (d) લીન્ડસ્લે અને સ્કીનર
45. અષ્ટાંગ યોગના કેટલા સોપાનો છે ?
- (a) સાત (b) છ
(c) આઠ (d) અગિયાર

46. સંઘની ભાવના શેમાં વધારો કરે છે ?
- (a) ભીડમાં (b) ગીચતામાં
(c) ટોળામાં (d) સમૂહમાં
47. પર્યાવરણની મોટા ભાગની સમસ્યા કેવી છે ?
- (a) કુદરતી (b) આકસ્મિક
(c) માનવસર્જિત (d) ભૌગોલિક
48. ઇચ્છિત પ્રવૃત્તિને પ્રબળ કરે તેને શું કહેવાય ?
- (a) પ્રબલન (b) પ્રેરણા
(c) વસ્તુ (d) ગ્રાહક
49. મૂલ્યાંકન કેન્દ્રો કોની પસંદગી માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે ?
- (a) કર્મચારી (b) વ્યવસ્થાપક
(c) સેલ્સમેન (d) ગ્રાહક
50. બિન શાબ્દિક સંકેતોને પારખવામાં કોણ વધુ કુશળ જોવા મળે છે ?
- (a) સ્ત્રીઓ (b) પુરુષો
(c) બન્ને સરખાં કુશળ જોવા મળે છે (d) કંઈ કહી ન શકાય
-

Seat No. : _____

JB-128
January-2021
B.Ed., Sem.-III
B-112 : Psychology
(Pedagogy of school)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Psychology studies human behaviour in context of _____
 - (a) Interest
 - (b) Mind
 - (c) Attitude
 - (d) Environment

2. What is the subject matter of psychology ?
 - (a) Human being
 - (b) Animal
 - (c) Environment
 - (d) Behaviour

3. Who is the pioneer of behaviourism ?
 - (a) Wundt
 - (b) James
 - (c) Watson
 - (d) Werthiemer

4. Face to face interview is done in which type of study method ?
 - (a) Observation
 - (b) Participatory
 - (c) Questionnaire
 - (d) Interview

5. Sameness in test administration is known as
 - (a) Standardization
 - (b) Reliability
 - (c) Objectivity
 - (d) Validity

6. What do you mean by the consistency of results of psychological tests ?
- (a) Validity (b) Reliability
(c) Standards (d) Objectivity
7. 'Growth means cell multiplication', who said this ?
- (a) Crow and Crow (b) Freud
(c) Allport (d) Watson
8. Who gave the theory of psychological development ?
- (a) Jean Piaget (b) Freud
(c) Erikson (d) Kohlberg
9. A set of human genetics is known as _____.
- (a) Genotype (b) Chromosomes
(c) Shukrkosh (d) Phenotype
10. All the bodily functions are controlled by _____.
- (a) Immutable (b) Small Brain
(c) Brain Shoulder (d) Nervous System
11. How many chromosomes are there in the reproductive cells of the human body ?
- (a) 22 (b) 23
(c) 46 (d) 47
12. What is the weight of brain of adult person ?
- (a) 3.61 kg (b) 1.36 kg
(c) 2.63 kg (d) 2.00 kg

13. Who is considered as the founder of creative thinking ?
- (a) Osborne (b) Gilford
(c) Santrock (d) Baron
14. Which aspects are seen in learning from below mentioned points ?
- (a) Interpretation of information (b) Analysis of information
(c) Use of information (d) All of the above
15. Who has developed PQRST method ?
- (a) Woodworth (b) Bernhardt
(c) William James (d) Thomas
16. 'Memory is a direct use of what has been learnt', who said this ?
- (a) Woodworth (b) Bernhardt
(c) William James (d) Thomas
17. What is the first step of memory?
- (a) Encoding (b) Retrieval
(c) Storage (d) Forgetting
18. How do we express language ?
- (a) Speaking (b) Writing
(c) Signs (d) (a), (b) and (c) all
19. Who developed personality questionnaire ?
- (a) Eysenck (b) Rogers
(c) Higgins (d) Freud

20. Who developed 16 personality factor test ?
- (a) Eysenck (b) B. Kuppuswamy
(c) Rosenzweig (d) Cattell
21. In present era, Face book, Twitter and Whatsapp indicates which type of psychosocial motivation ?
- (a) Achievement (b) Affection and Contact
(c) Engagement (d) Power
22. Which psychologist gave ten types of emotions ?
- (a) Lazarus (b) Daniel Goleman
(c) Izard (d) Plutchik
23. According to Plutchik, how many basic emotions are there ?
- (a) Eight (b) Ten
(c) Six (d) Three
24. Which is the supreme stage of meditation ?
- (a) Samadhi (b) Pranayam
(c) Dharana (d) Pratyahara
25. According to Hindu religion human personality is made of how many elements ?
- (a) Three (b) Two
(c) Four (d) Nineteen
26. Sensation means
- (a) Education (b) Conscious experience
(c) Cognitive experience (d) Realization

27. How many types of sensation are experienced through skin ?
- (a) Three (b) Nine
(c) Two (d) Four
28. Forgetting learned action is known as
- (a) Prevalence (b) Extinction
(c) Discrimination (d) Generalization
29. On which animal Kohler has done his experiments ?
- (a) Rat (b) Cat
(c) Dog (d) Chimpanzee
30. Experiment on Trial and error theory of learning is done by _____
- (a) Pavlov (b) Skinner
(c) Thorndike (d) Watson
31. Who gave the formula to measure intelligence ?
- (a) Beaney (b) Wechsler
(c) Stern (d) Rayvann
32. Mentally retarded person's I.Q level is
- (a) More than 130 (b) Below 70
(c) 80 to 89 (d) 110 to 119
33. Who began study of gifted person in year 1925 ?
- (a) Simon (b) Renzulli
(c) Terman (d) Rayvann

34. From below mentioned experiences, which experience is not deliberative subjective experience ?
- (a) Happiness (b) Satisfaction
(c) Depression (d) Hope and optimism
35. The misconceptions that are ingrained in the human mind are known as
- (a) Attitude (b) Bias
(c) Conclusion (d) Socialization
36. Attitude is not by birth but is _____
- (a) Expected (b) Compulsory
(c) Edited (d) Permanent
37. What is the unique gift by India to mankind ?
- (a) Meditation and Yog (b) Music and Dance
(c) Acting (d) Exercise
38. Which psychologist has identified India's reaction as 'Fight or escape' type of reaction ?
- (a) Hans Selye (b) Walter
(c) J.C. Coleman (d) Sarason
39. Which mental disorder is mainly seen in person having low economic status ?
- (a) Hysteria (b) Psychophysical disorder
(c) Depression (d) Obsessive compulsive disorder
40. Unknowingly or Unconsciously the technique to keep ego is known as ?
- (a) Repression (b) Defense Mechanism
(c) Personality (d) Dreaming

41. DSM-V's classification was published in which year ?
- (a) 2000 (b) 1980
(c) 2013 (d) 1952
42. Which English word is used for 'Salah' ?
- (a) Guidance (b) Counselling
(c) Help (d) Interview
43. Who gave free association technique ?
- (a) Carl Rogers (b) Freud
(c) Blocher (d) Ellis
44. In the year 1950 who coined the term 'Behaviour therapy' ?
- (a) Moniz (b) Volpe
(c) Strange (d) Lindsley and Skinner
45. Astang yog has how many steps ?
- (a) Seven (b) Six
(c) Eight (d) Eleven
46. The spirit of union enhances _____.
- (a) Crowding (b) Density
(c) Mob (d) Group
47. Most of environmental problem are _____.
- (a) Natural (b) Accidental
(c) Manmade (d) Geographical

48. Desired goal is made stronger is known as
- (a) Strengthening
 - (b) Motivation
 - (c) Commodity
 - (d) Customer
49. Assessment centers are used for the selection of _____.
- (a) Employee
 - (b) Manager
 - (c) Salesman
 - (d) Customer
50. _____ is found more skilled in understanding non verbal communication
- (a) Females
 - (b) Males
 - (c) Both
 - (d) Can't be said anything
